

KYSELYRAPORTTI 3/2024

2024

Johdanto ja tiivistelmä tuloksista

Ajatuspaja Toivon kyselyssä selvitettiin suomalaisten näkemyksiä turvallisuuteen liittyvissä teemoissa.

Kyselyn perusteella suomalaisten keskuudessa ollaan melko samanmielisiä turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Kyselyn tuloksista käy ilmi, että jakolinjoja syntyy jonkin verran eri puolueiden kannattajien välille, mutta esimerkiksi ei juurikaan alueellisesti tai vastaajien iän tai sukupuolen perusteella.

Poliittisetkin jakolinjat vastaajien välillä ovat verrattain maltillisia. Kuvaavaa on, että enemmistö myös oppositiopuolueiden kannattajista kertoo luottavansa turvallisuuskysymyksissä tasavallan presidenttiin ja hallitukseen.

Kyselytutkimuksessa kysyttiin kantaa viiteen väittämään:

1. Suomen Nato-jäsenyys on parantanut turvallisuudentunnettani
2. Suomen tulisi turvallisuuskysymyksissä vahvistaa rooliaan EU:ssa
3. Luotan tasavallan presidenttiin ja hallitukseen turvallisuuskysymyksissä
4. Rajalain säätäminen oli eduskunnalta oikea päätös
5. Pidän Itämeren alueen **turvallisuustilannetta** huolestuttavana

Vastaajat saivat valita viidestä vastausvaihtoehdosta: Täysin samaa mieltä, Jokseenkin samaa mieltä, Ei osaa sanoa, Jokseenkin eri mieltä ja Täysin eri mieltä.

Raportissa esitetään kuhunkin väittämään kaikkien vastaajien vastaukset. Lisäksi eritellään vastaajien näkemyksiä iän, sukupuolen ja alueellisen jaon mukaan.

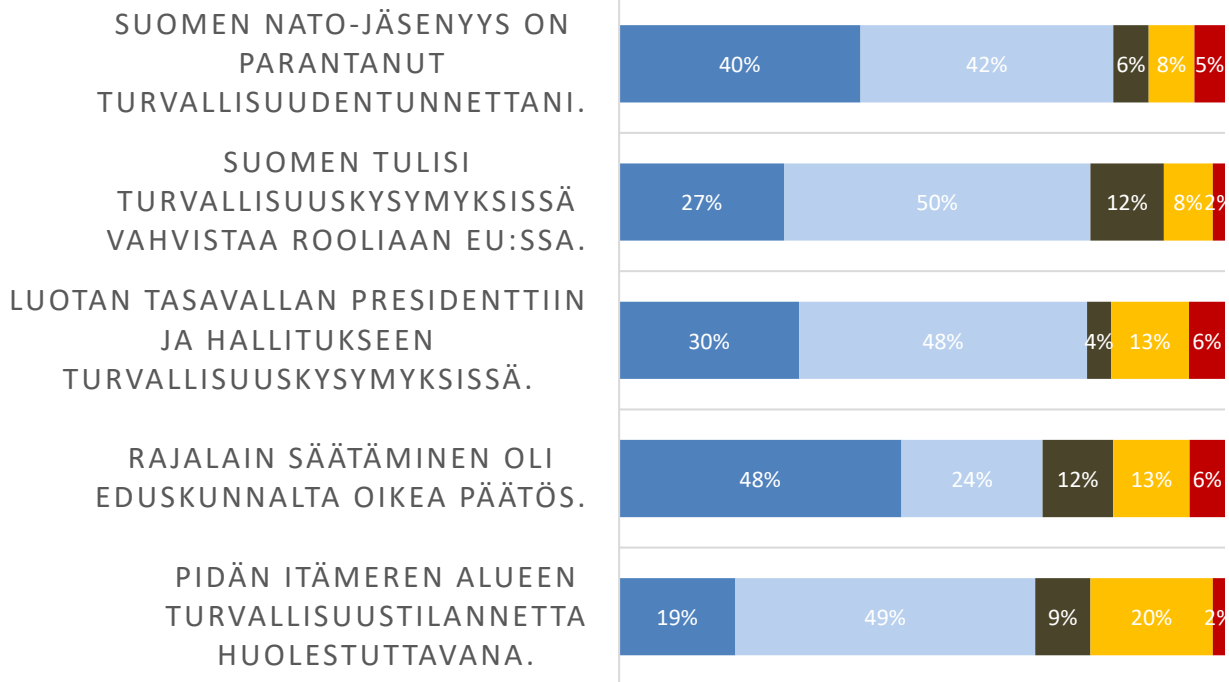
Vastaajien näkemykset eritellään myös heidän ilmoittamansa puoluekannan mukaan rajaten kuuteen suurimpaan eduskuntapuolueeseen eli kokoomukseen, perussuomalaisiin, SDP:hen, keskustaan, vihreisiin ja vasemmistoliittoon.

Tutkimuksen toteutus

Verian Oy toteutti ajatuspaja Toivon toimeksiannosta kyselyn Manner-Suomessa asuvien täysi-ikäisten keskuudessa. Kysely toteutettiin väestövastaavassa internetpaneelissa 31.08.-04.09.2024. Kyselyllä selvitettiin kansalaisten näkemyksiä turvallisuuspolitiikkaan liittyvissä kysymyksissä. Kyselyyn vastasi yhteensä 1070 henkilöä ympäri Suomen. Otos edustaa täysi-ikäisiä suomalaisia iän ja sukupuolen mukaan painotettuna sekä maakunnan mukaan kiintiöitynä. Tulosten tilastollinen virhemarginaali on noin 3,1 prosenttiyksikköä kumpaankin suuntaan. Kyselyraportin ovat toteuttaneet VTM Sini Ruohonen ja VTM Kristian Suominen.

AJATUSPAJA TOIVON KYSELY TURVALLISUUDESTA 9/2024 (N=1070)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ En osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Kyselyn perusteella suomalaisten turvallisuuden tunne on parantunut Suomen Nato-jäsenyyden myötä. Yli 80 prosenttia vastaajista kertoo kokevansa näin. Tulos on linjassa siihen nähden, kuinka myötämielisesti suomalaiset ovat suhtautuneet Nato-jäsenyyteen Ukrainan sodan alkamisen jälkeen.

Toisena kysyttiin, tulisiko Suomen turvallisuuskysymyksissä vahvistaa rooliaan EU:ssa. Selvä enemmistö suomalaisista on sitä mieltä, että Suomen roolia tulisi vahvistaa. Vain 10 % vastaajista suhtautuu väittämään kriittisesti.

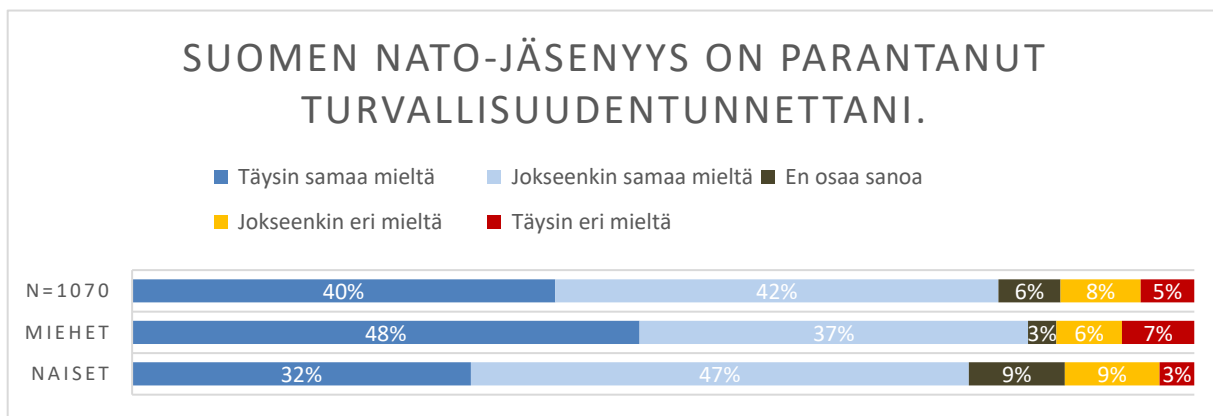
Yli 75 % vastaajista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä kysyttäessä luottamuksesta tasavallan presidenttiä ja hallitusta kohtaan turvallisuuskysymyksissä. Alle 20 % vastaajista oli väittämän kanssa eri mieltä.

Kyselytutkimuksen perusteella suomalaiset tukevat laajasti rajaturvallisuuden vahvistamista. Rajalain muutoksia pidetään vastaajien selvän enemmistön (72 %) mielestä tarpeellisina ja vain 15 prosenttia kertoi suhtautuvansa rajalain muuttamiseen kriittisesti.

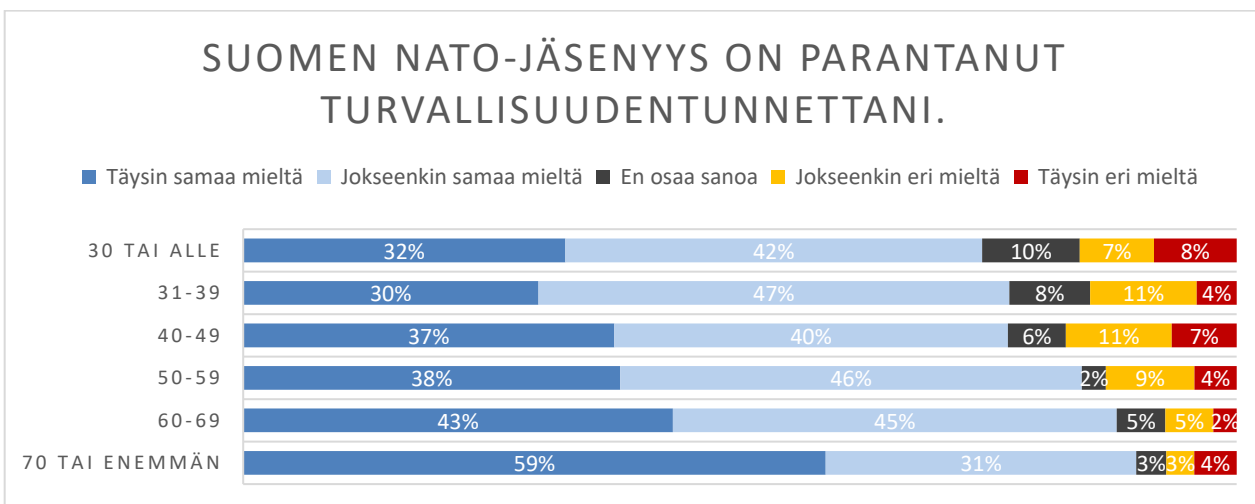
Viimeisenä kysyttiin, miten huolestuttavana pidetään Itämeren alueen turvallisuustilannetta. Selkeä enemmistö (68 %) oli väittämän kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä.

Suomen Nato-jäsenyys on selvästi parantanut turvallisuudentunnetta

Vastaajilta kysyttiin, onko Suomen Nato-jäsenyys parantanut turvallisuudentunnetta. Kaikkien vastaajien osalta 82 prosenttia oli väittämän kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Kyselyn tulos on lähes sama kuin NATOpoll 2024 -tutkimuksessa¹, jossa todettiin, että kaksi vuotta jäsenhakemuksen jättämisen ja vuosi jäseneksi hyväksymisen jälkeen 84 prosenttia suomalaisista katsoo, että jäsenyys on lisännyt maamme turvallisuutta.

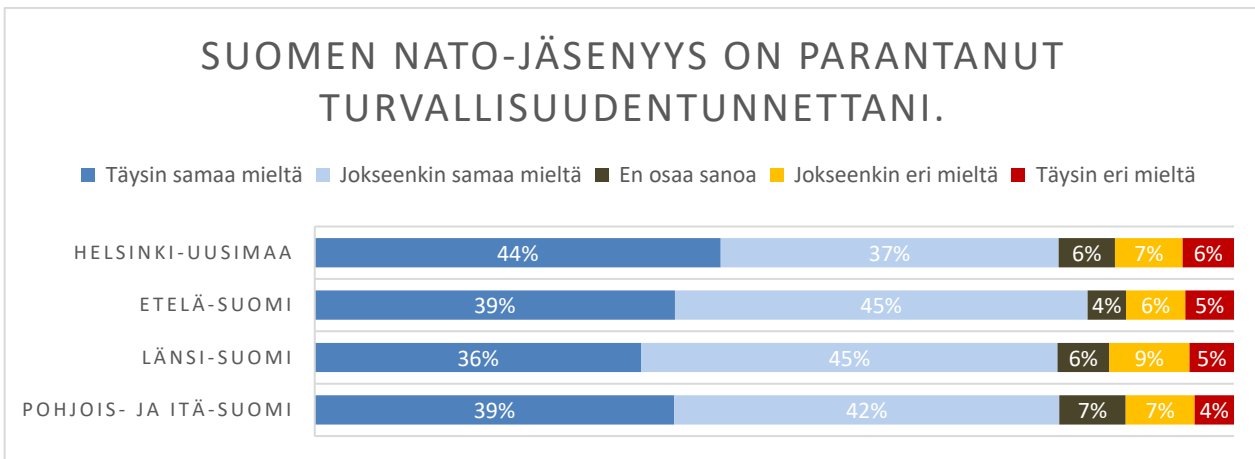

Väittäjä sai eniten kannatusta yli 70-vuotiaiden kansalaisten joukossa, jossa 90 prosenttia oli väittämän kanssa vähintään jokseenkin samaa mieltä. Naiset olivat hieman vähemmän väitteen kanssa samanmielisiä kuin miehet.

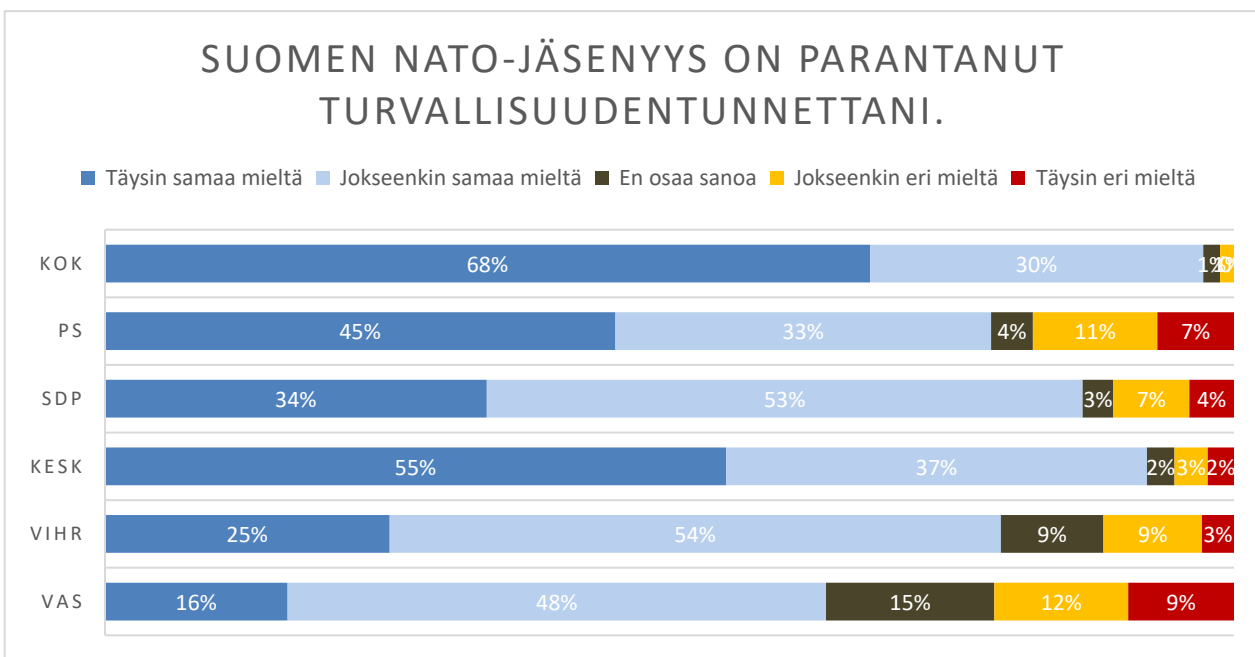
¹ NATOpoll 2024: https://www.helsinki.fi/assets/drupal/2024-05/NATOpoll%20policy%20brief%201_2024.pdf

Suomen Nato-jäsenyys on parantanut turvallisuuden tunnetta eri osissa Suomea. Maantieteellisestä tarkastelusta voidaan todeta, että väitteen kannatus on hyvin samantasoista asuinpaikaista riippumatta. Alueellista eroavaisuutta vastausten jakautumisessa ei juurikaan ole.

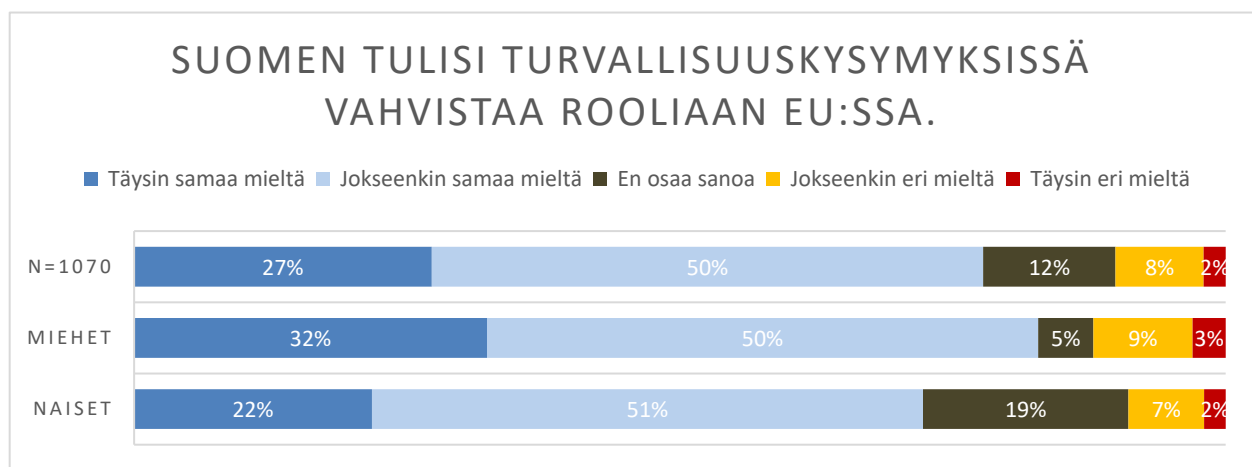
Puoluekannatuksen mukaan tarkasteltuna näkyy jako oikeiston ja vasemmiston välillä. Kokoomuksen kannattajien joukossa Nato-jäsenyys on parantanut turvallisuudentunnetta lähes koko vastaajajoukon mielestä (98 %). Keskustan kannattajista löytyy toiseksi eniten vastaajia, jotka suhtautuvat väittämään myönteisesti (93 %).

Kriittisempiä ovat vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat. Vasemmistoliitto on väittämän kanssa vähiten samaa mieltä, mutta senkin kannattajista kuitenkin 64 % on jokseenkin samaa mieltä siitä, että Suomen Nato-jäsenyys on parantanut turvallisuuden tunnetta.

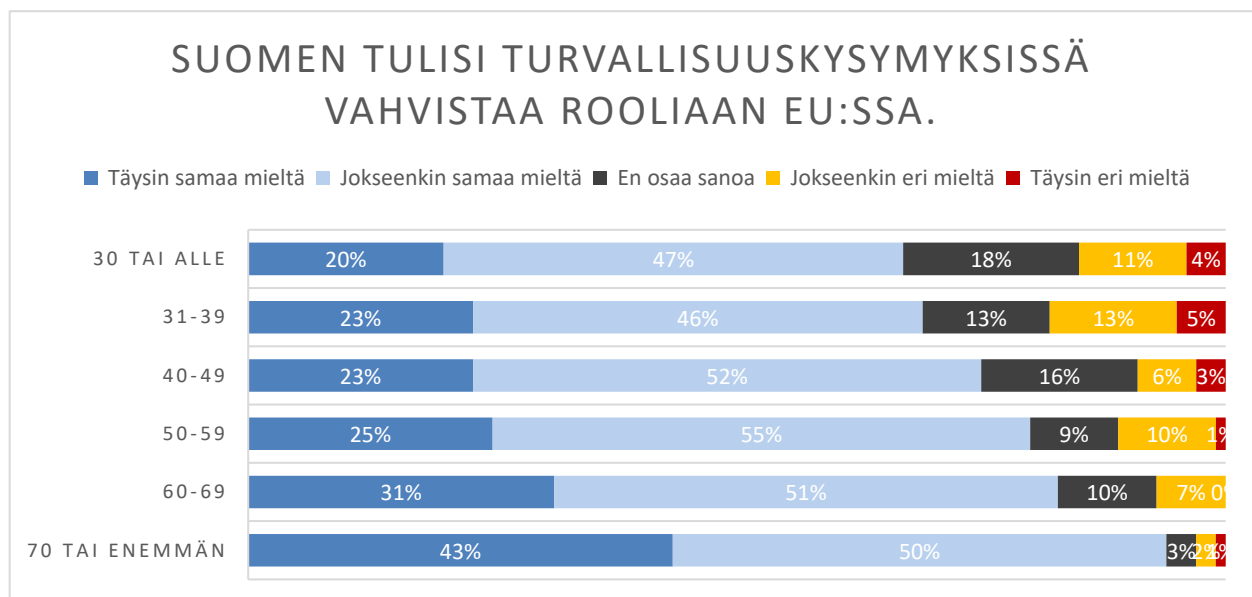

Suomen turvallisuusroolin vahvistaminen EU:ssa saa kannatusta

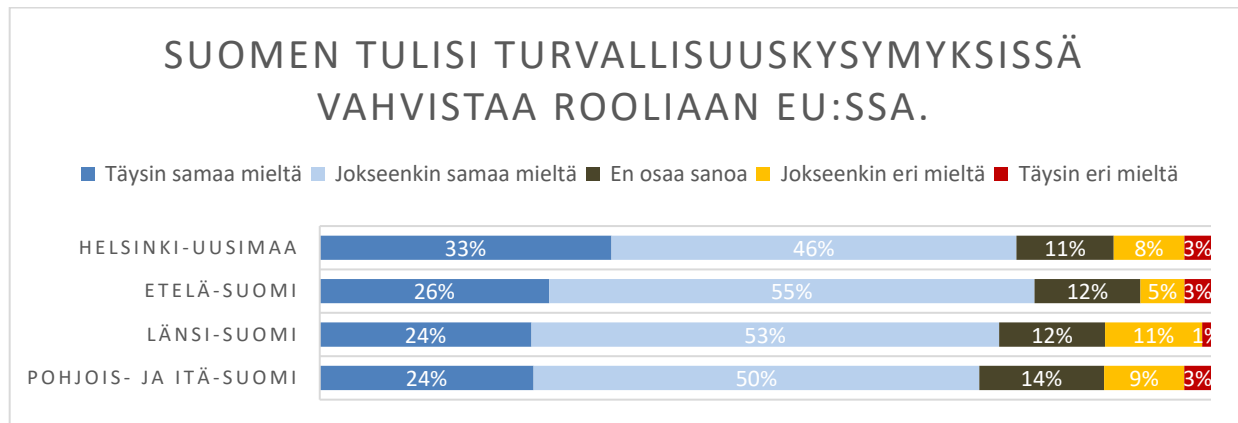
Kyselyssä selvitettiin, tulisiko vastaajien mielestä Suomen vahvistaa rooliaan EU:ssa turvallisuuskysymyksiin liittyen. Kaikista vastaajista 77 % oli väitteen kanssa vähintään jokseenkin samaa mieltä ja vain 10 % suhtautui Suomen roolin vahvistamiseen kielteisesti. Miesvastaajat suhtautuivat väitteeseen myönteisemmin kuin naiset. Naisissa on selvästi enemmän vastaajia (19 %), jotka eivät osaa sanoa mielipidettään.

Vanhemmat vastaajat olivat väittämän kanssa voimakkaammin samanmielisiä kuin nuoremmat. Yli 70- vuotiaista vastaajista jopa 93 % on sitä mieltä, että Suomen tulisi vahvistaa rooliaan EU:ssa turvallisuuskysymyksissä. Mitä nuorempien vastaajien joukko, sitä useampi ei osannut vastata kysymykseen.

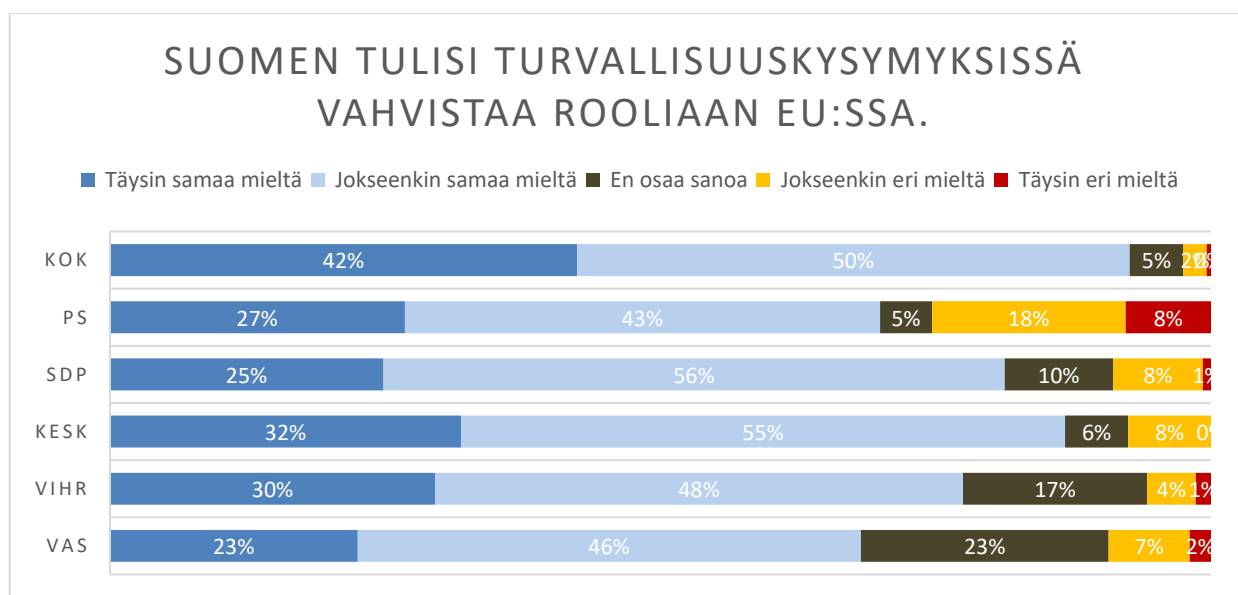

Kyselyn perusteella tähän väittämään ei muodostu merkittäviä eroja maantieteellisessä tarkastelussa. Helsinki-Uusimaan alueella joka kolmas oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä.

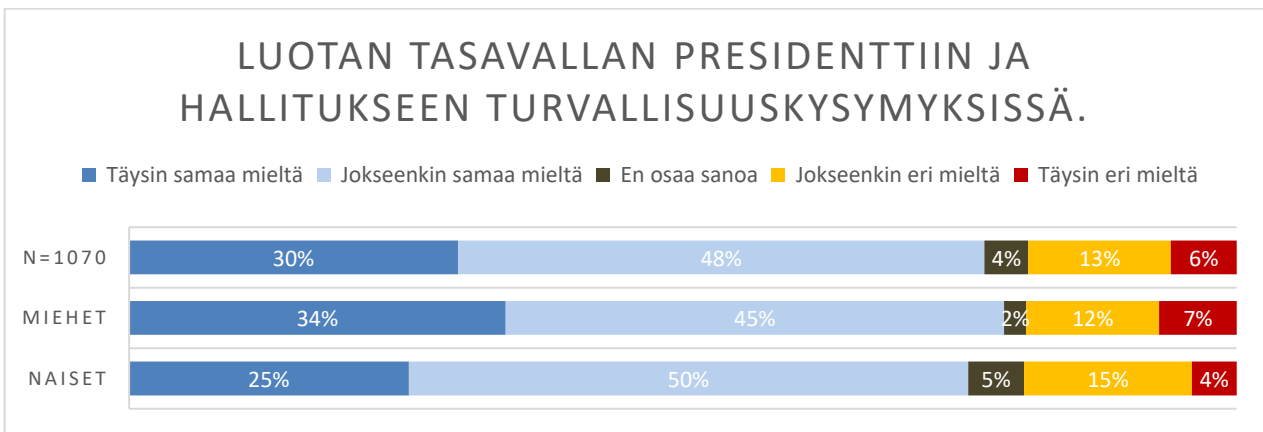
Kokoomuksen kannattajat ovat selvästi eniten sitä mieltä, että Suomen tulisi turvallisuuskysymyksissä vahvistaa rooliaan EU:ssa. Perussuomalaisen kannattajien vastauksissa on eniten hajontaa, mutta huomionarvoista on, että tässäkin vastaajajoukossa selvästi suurin osa (70 %) kannattaa Suomen roolin vahvistamista.

Perussuomalaisen osalta taas erottuu jokseenkin eri mieltä olevien verrattain suuri osuus. Vasemmistoliiton kannattajista lähes joka neljäs vastaaja ei osannut kertoa kantaansa.

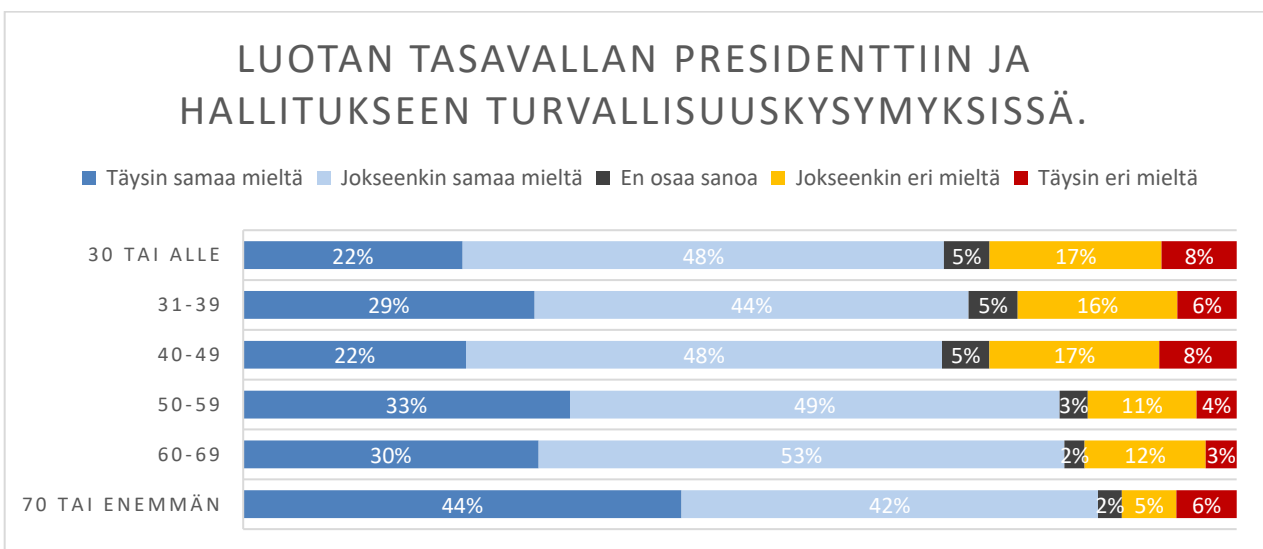

Luottamusta presidenttiin ja hallitukseen on turvallisuuskysymyksissä yli puoluerajojen

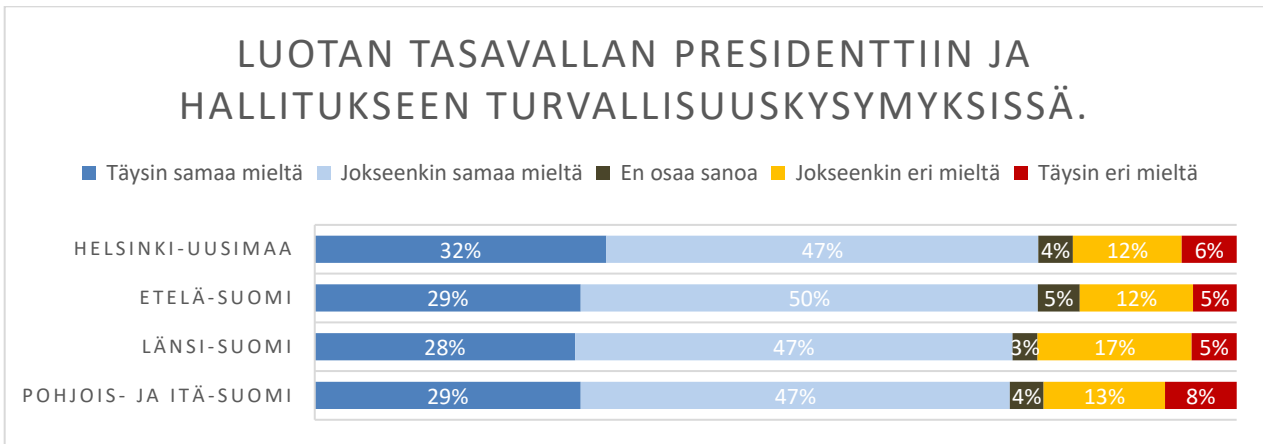
Kaikista vastaajista 78 % oli väittämän kanssa samanmielisiä. Vain 6 % kaikista vastaajista oli väittämän kanssa täysin eri mieltä. Sukupuolten väliset erot olivat kyselyn mukaan pienet, miesvastaajien joukossa täysin samanmielisiä oli jonkun verran enemmän.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna vanhemmat ikäluokat olivat hieman enemmän samaa mieltä kysyttäessä luottamusta tasavallan presidenttiin ja hallitukseen turvallisuusasioissa. Yli 70-vuotiaat olivat samaa mieltä 86 % osuudella. Kaikissa ikäryhmissä oli jonkun verran vastaajia, jotka olivat väittämän kanssa täysin eri mieltä.

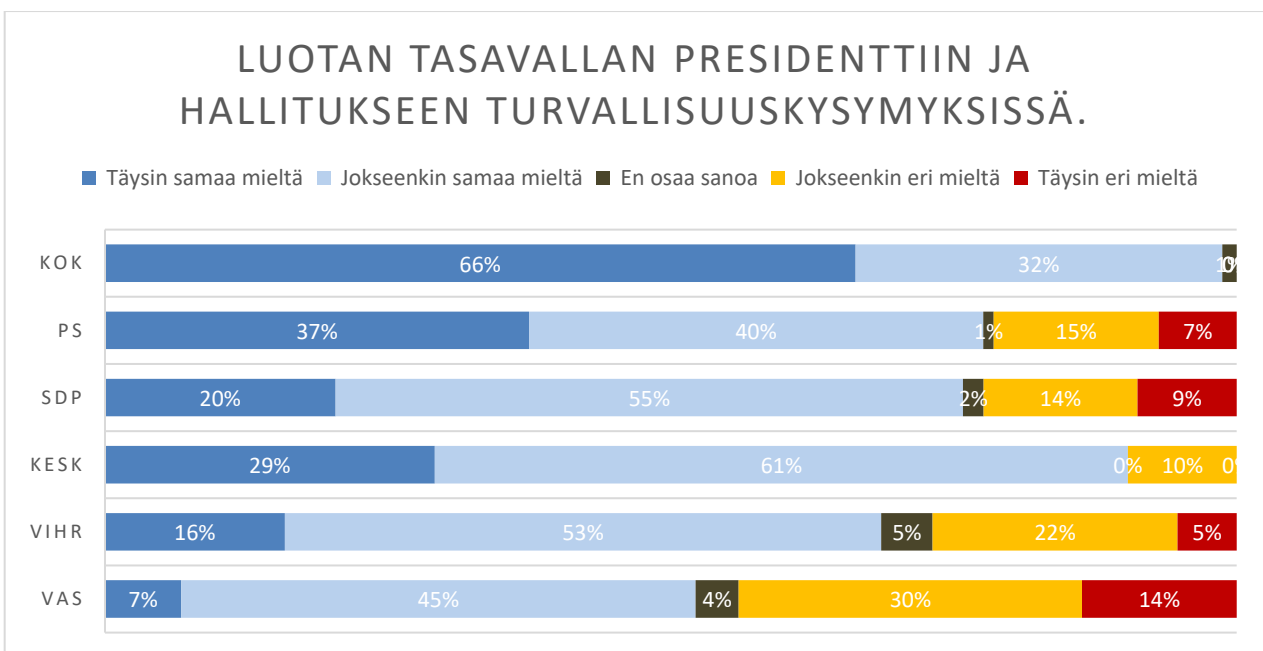
Maantieteellisessä tarkastelussa ei ole havaittavissa eroja eri alueiden välillä. Vähintään jokseenkin samaa mieltä olevien osuus on kaikilla alueilla 75-80% vastaajista.

Luottamus oli korkeinta kokoomuksen kannattajien keskuudessa. Kaksi kolmesta kokoomusvastaajasta oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja peräti 98 % oli vähintään joissain määrin sitä mieltä, että tasavallan presidentti ja hallitus ansaitsee luottamuksen turvallisuusasioissa.

Myös oppositiopuolueiden kannattajien enemmistö oli luottavainen valtion poliittiseen johtoon turvallisuuskysymyksissä. Suurimman oppositiopuolue SDP:n kannattajista 75 % kja keskustan kannattajista peräti 90 % kertoi luottavansa ainakin jossain määrin tasavallan presidenttiin ja hallitukseen turvallisuuden saralla.

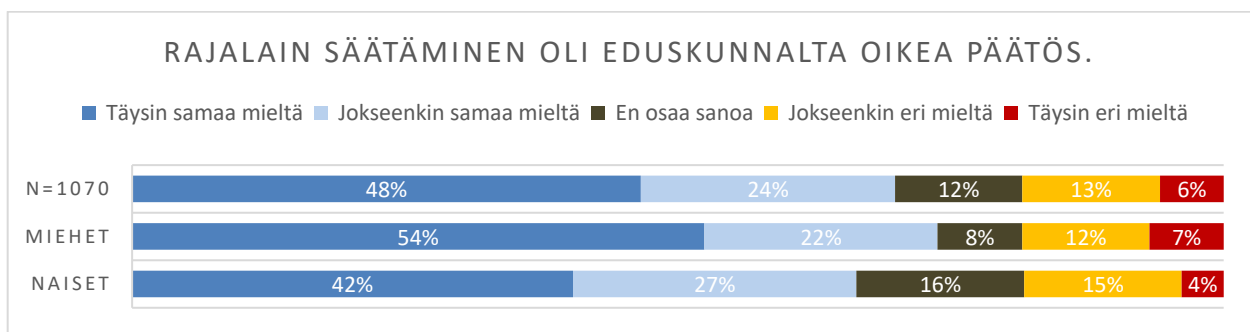
Vihreiden kannattajista 69 % ja vasemmistoliitonkin kannattajista yli puolet (52 %) oli luottavaisia tasavallan presidenttiin ja hallitukseen turvallisuuskysymyksissä.

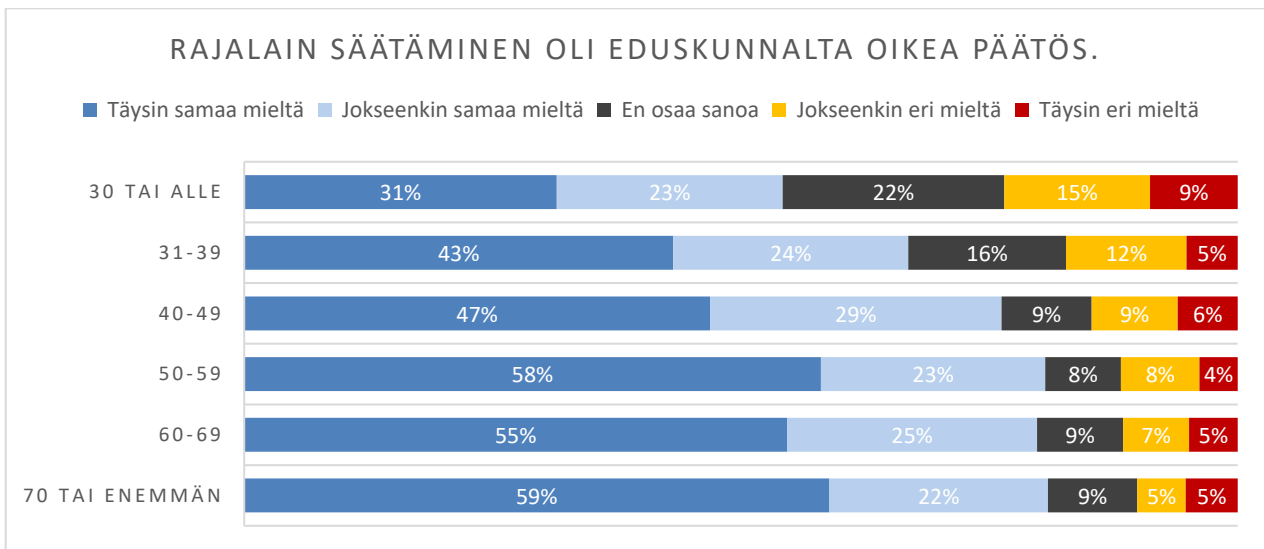
Rajalain säätäminen oli kansalaisten mielestä eduskunnalta oikea päätös

Kaikista vastaajista 72 % oli jokseenkin samaa tai täysin samaa mieltä siitä, että eduskunnan päätös rajalaista oli oikea. Kyselyn tulokset ovat linjassa aiemman Verkkouutisten 2024 kyselytutkimuksen² kanssa. Siinä todettiin, että 85 prosenttia oli sitä mieltä, että Suomen pitää tarvittaessa pystyä käännettämään itärajalta tulijat.

Miehet olivat naisia enemmän täysin samaa mieltä väitteestä ja naisista jonkin verran suurempi osuus (16 %) ei osannut sanoa mielipidettään väittämään.

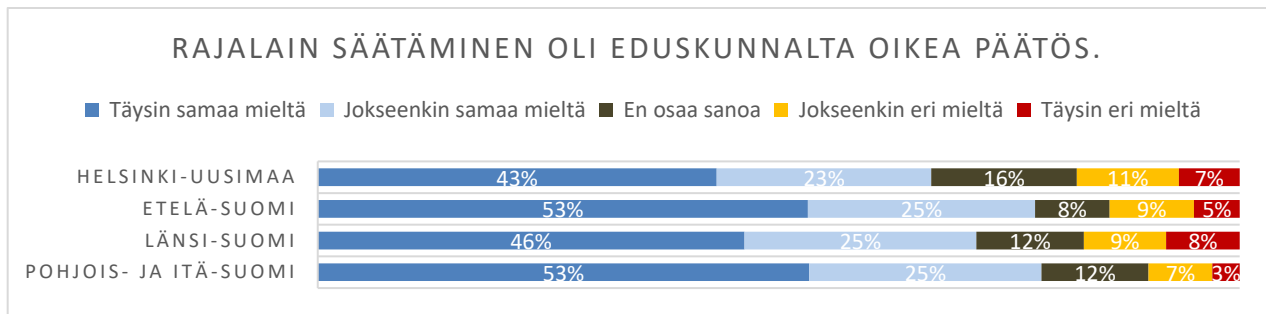

Ikäryhmittäisessä tarkastelussa voidaan todeta, että nuoremmat ikäryhmät suhtautuvat varauksellisemmin väittämään, että rajalain säätäminen oli oikea päätös. Yli 70-vuotiaat taas ovat hyvin paljon samaa mieltä väitteen kanssa. 30-vuotiaissa ja sitä nuoremmissa vastaajien joukossa joka viides vastaaja ei osannut sanoa mielipidettään.

² Verkkouutiset 2024: VU-kysely: Suomalaisten murskaenemmistö kannattaa rajan poikkeuslakia. <https://www.verkkouutiset.fi/a/vu-kysely-suomalaisten-murskaenemmisto-kannattaa-raj-poikkeuslakia/#f21bbac4>

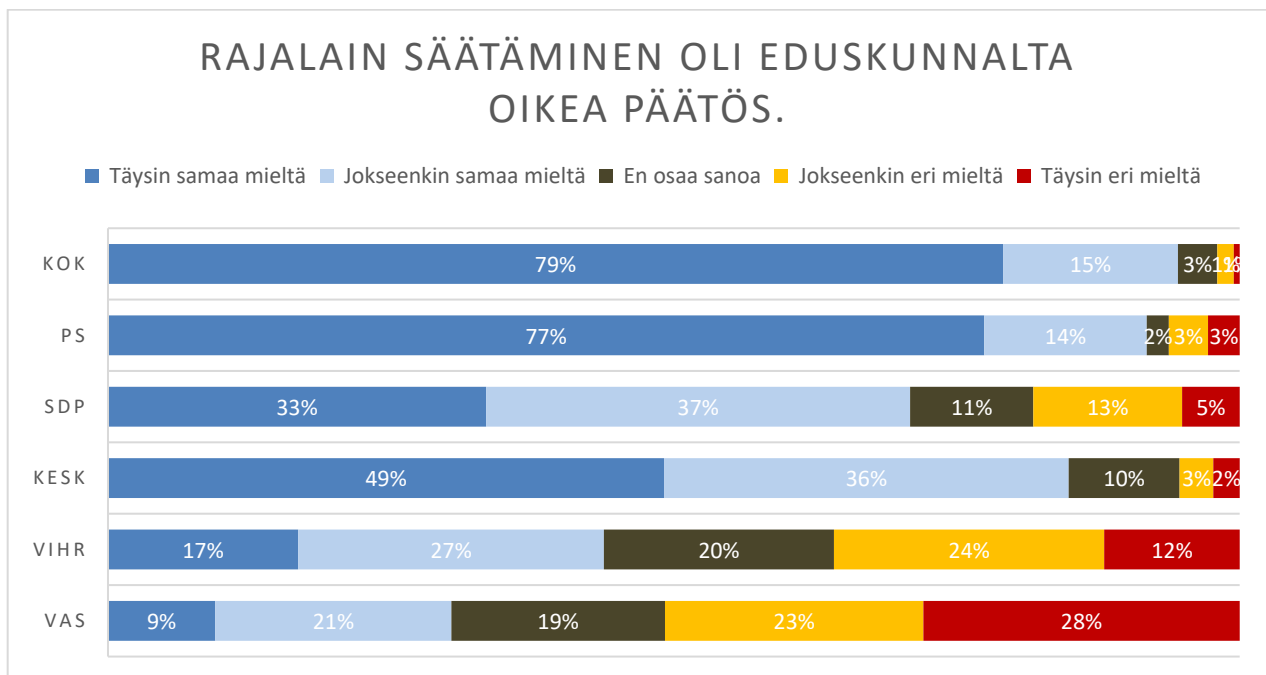
Rajalain kannattajia olettaisi löytyvän enemmän Pohjois- ja Itä-Suomesta. Vastausten jakaumat ovat kuitenkin lähes identtisiä Etelä-Suomen ja Pohjois- ja Itä-Suomen välillä.

Rajalakikysymys jakaa puoluekenttää oikeisto-vasemmisto-akselilla. Kokoomuksen, perussuomalaisen ja keskustan kannattajat ovat selkeästi samaa mieltä, että rajalain säätäminen oli oikea päätös. Keskustan kannattajista 85 % oli väittämän kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä.

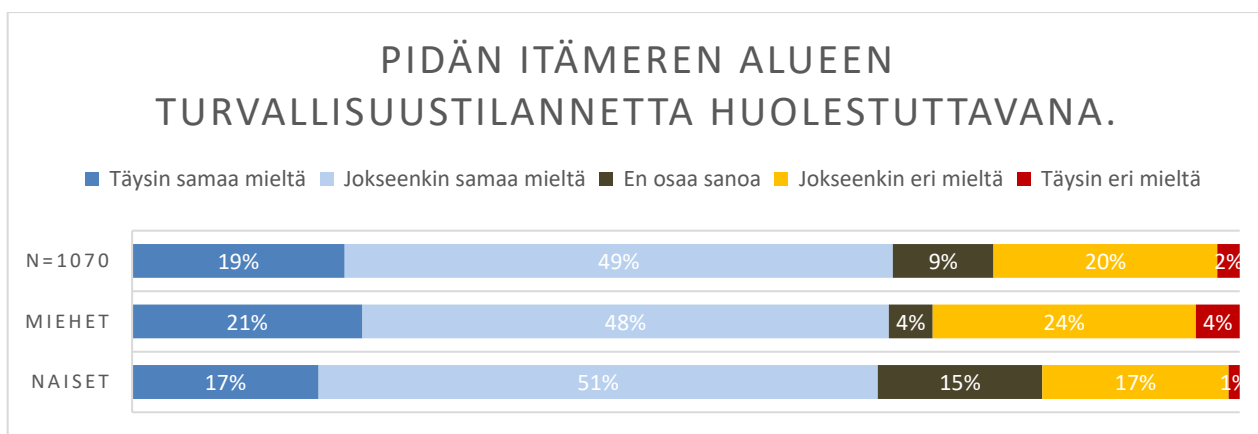
Vasemmistopuolueiden kannattajien joukossa vastauksissa on enemmän hajontaa. Kuitenkin suurimman oppositiopuolueen SDP:n kannattajista 70 % piti rajalakia ennemmin oikeana kuin vääränä päätöksenä. Vain 5 % SDP:n kannattajista oli väittämän kanssa täysin eri mieltä.

Vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajissa kriittisyyttä oli eniten. Joka viides vastaaja näiden puolueiden kannattajista ei kuitenkaan osannut sanoa kantaansa. Vasemmistoliitossakin kuitenkin vain niukka enemmistö (51 %) on kriittinen rajalain säätämistä kohtaan ja 40 % suhtautui rajalain säätämiseen myönteisesti. Vihreiden kannattajien joukossa on enemmän myönteisyyttä kuin kriittisyyttä rajalain säätämiseksi.

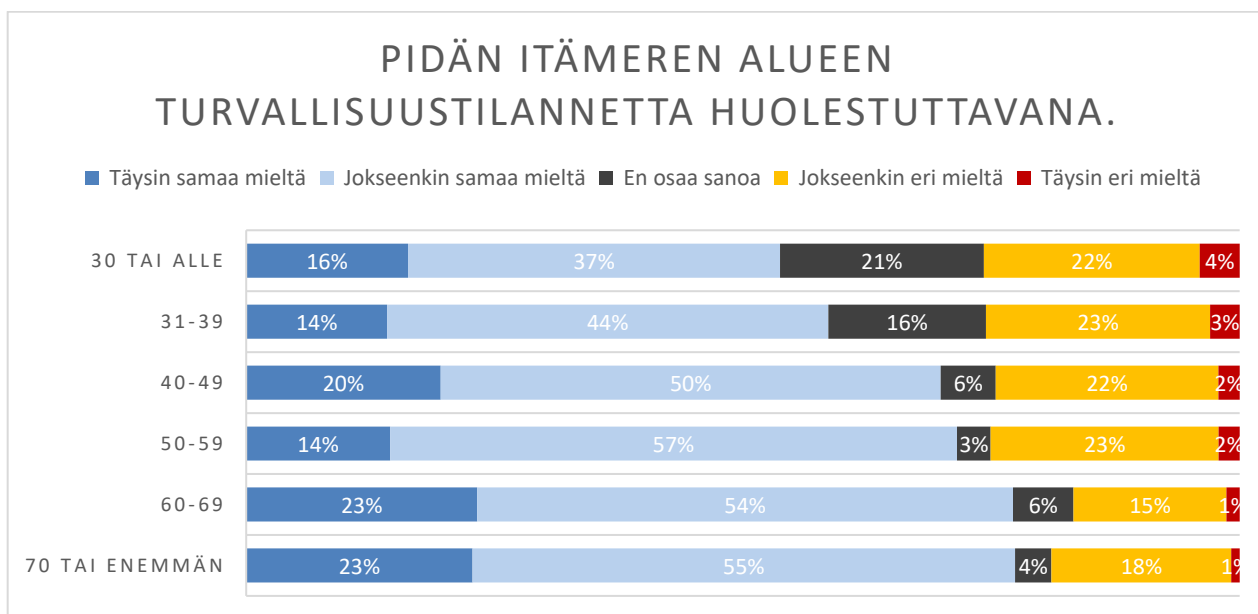

Itämeren alueen turvallisuustilannetta pidetään huolestuttavana

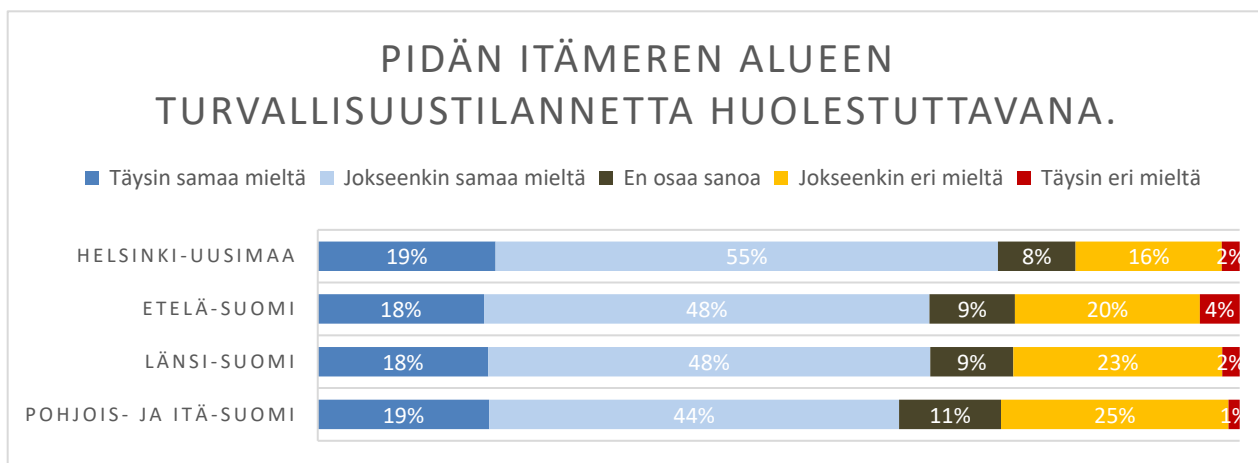
Kyselyn perusteella Itämeren turvallisuustilannetta pidetään Suomessa jokseenkin huolestuttavana. Kaikista vastaajista 68 % oli väittämän kanssa vähintään jokseenkin samaa mieltä. Vastaajien sukupuolella ei ollut juurikaan merkitystä vastausten jakaantumiseen, mutta naisista selkeästi useampi (15 %) ei osannut sanoa mielipidettään.

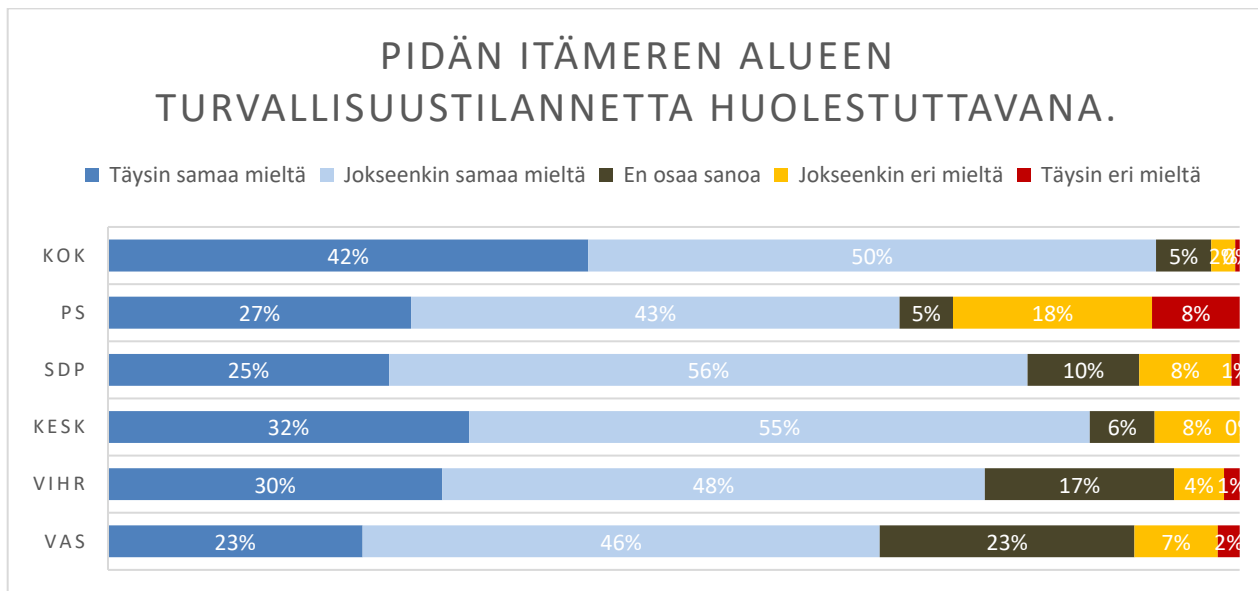
Ikäryhmistä vanhimmassa oli eniten vastaajia, jotka pitävät Itämeren alueen turvallisuustilannetta huolestuttavana. Nuorimmassa ikäryhmässä oli vähiten vastaajia, jotka pitivät tilannetta huolestuttavana. Lisäksi nuorimmassa ikäryhmässä oli eniten vastaajia, jotka eivät osanneet sanoa mielipidettään.

Maantieteellisessä tarkastelussa vastausten jakautumisessa ei juurikaan ole eroja. Meren läheisyys ei näy Etelä-Suomen vastauksissa suhteessa Pohjois- ja Itä-Suomen vastauksiin.

Vastaukset jakautuvat hyvin tasaisesti riippumatta vastaajien ilmoittamasta puoluekannasta. Kokoomuksen kannattajissa on hieman eniten huolta Itämeren turvallisuustilanteesta. Yli 10 % keskustan, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajista ei osannut vastata kysymykseen. Kaikkien puolueiden kannattajien enemmistö oli kuitenkin Itämeren tilanteesta jossain määrin huolestunut.

Yhteenveto

Ajatuspaja Toivon kyselyssä selvitettiin syyskuussa 2024 suomalaisten näkemyksiä turvallisuusaiheisiin liittyvissä kysymyksissä.

Suomen Nato-jäsenyys on selvästi parantanut turvallisuudentunnetta. Kyselyn perusteella voidaan todeta, että Nato-jäsenyyden myötä Suomen koetaan olevan turvatumpi ja paremmin suojattu, mikä on lisännyt turvallisuudentunnetta monien suomalaisten keskuudessa.

Suomalaiset luottavat vahvasti presidenttiin ja hallitukseen turvallisuuskysymyksissä. Presidentin rooli ulko- ja turvallisuuspolitiikan johtamisessa on keskeinen. Nato-jäsenyyden myötä myös hallituksen toiminta turvallisuuskysymyksissä on saanut laajaa tukea. Myös oppositiopuolueiden kannattajien enemmistö luottaa Suomen poliittiseen johtoon turvallisuusasioissa.

Suomen turvallisuusroolin vahvistaminen EU:ssa saa kannatusta. Venäjän hyökkäyksen Ukrainaan jälkeen monet suomalaiset ovat entistä enemmän huolissaan turvallisuustilanteesta. Asenne kansainvälisiin turvallisuusratkaisuihin on osoittautunut myönteiseksi myös EU:n osalta.

Rajalain säätäminen saa laajan kannatuksen kansalta. Kyselytutkimuksen perusteella suomalaiset tukevat laajasti rajaturvallisuuden vahvistamista. Tähän on päädytty Ukrainan sodan ja Euroopan turvallisuustilanteen heikentymisen jälkeen. Rajalain muutoksia pidettäneen tarpeellisina, jotta Suomi voisi varautua mahdollisiin hybridiuhkiin ja suojella rajojansa tehokkaammin.

Itämeren alueen turvallisuustilannetta pidetään jokseenkin huolestuttavana. Itämeren turvallisuustilanne on noussut huolenaiheeksi Suomessa, erityisesti Venäjän hyökkäyksen Ukrainaan ja laajemman Euroopan turvallisuusympäristön muutosten myötä. Kyselyn perusteella Itämeren turvallisuustilannetta pidetään Suomessa jokseenkin huolestuttavana kaikkialla Suomessa. Aluepolitiikka ei näytä heijastuvan vastauksen kantoihin turvallisuuspoliittisissa kysymyksissä.